

KARTA KURSU

BEZPIECZEŃSTWO SUROWCOWE PAŃSTWA

Nazwa	BEZPIECZEŃSTWO SUROWCOWE PAŃSTWA
Nazwa w j. ang.	

Koordynator	dr hab. Tomasz Skrzyński	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Tomasz Skrzyński
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia):

Celem kursu jest zapoznanie uczestników zajęć z zagadnieniami związanymi z bezpieczeństwem surowcowym.

Efekty kształcenia:

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01. Student posiada pogłębioną wiedzę na temat podmiotów politycznych i gospodarczych stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa surowcowego państwa.	Sp2be_W01
	W02. Student dysponuje pogłębioną wiedzą odnośnie skuteczności systemów, norm, reguł funkcjonujących w państwie w odniesieniu do zagrożeń energetycznych	Sp2be_W02
	W03. Student posiada pogłębioną wiedzę na temat tworzenia podstaw bezpieczeństwa energetycznego	Sp2be_W03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01. Potrafi samodzielnie formułować opinie na temat zagrożeń bezpieczeństwa surowcowego państwa.	Sp2be_U01
	U02. Potrafi w sposób samodzielny wskazać na możliwości zmniejszania skali konkretnych zagrożeń bezpieczeństwa surowcowego państwa.	Sp2be_U02
	U03. Potrafi dokonać analizy oraz interpretacji odpowiednich aktów prawnych dotyczących zachowania bezpieczeństwa surowcowego państwa.	Sp2be_U03

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01. Jest świadomy roli oraz miejsca jakie odgrywa nauka o bezpieczeństwie energetycznym państwa dla pełnej świadomości procesów ekonomizacji życia społecznego zachodzących na kontynencie europejskim. K02. Potrafi określić priorytety służące realizacji konkretnych zadań mających zapobiegać zagrożeniom bezpieczeństwa surowcowego K03. Potrafi rozumować w sposób przedsiębiorczy	Sp2be_K01 Sp2be_K02 Sp2be_K03

studia stacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	15	15									

studia niestacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	10	10									
											0

Opis metod prowadzenia zajęć – **studia stacjonarne**:

Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych (prezentacja w Power Point).
 Dyskusja
 Ćwiczenia: charakter konwersatoryjny, dyskusja, referaty poświęcone bezpieczeństwu surowcowemu różnych krajów Europy (z wyjątkiem Polski), Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej.

Opis metod prowadzenia zajęć – **studia niestacjonarne**:

Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych (prezentacja w Power Point).
 Dyskusja
 - Ćwiczenia: charakter konwersatoryjny, dyskusja, referaty poświęcone bezpieczeństwu surowcowemu różnych krajów Europy (z wyjątkiem Polski), Azji, Ameryk i Afryki.

Formy sprawdzania efektów kształcenia – **studia stacjonarne**:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X	X				X
W02								X	X				X
U01								X	X				X
U02								X	X				X
K01								X	X				X
K02								X	X				X
...								X	X				X

Formy sprawdzania efektów kształcenia – **studia niestacjonarne**:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X	X				X
W02								X	X				X
U01								X	X				X
U02								X	X				X
K01								X	X				X
K02								X	X				X

studia stacjonarne

Kryteria oceny	Na zaliczenie z zajęć składa się: - referat - wynik testu jednokrotnego wyboru - obecność na zajęciach aktywność podczas zajęć
----------------	--

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	Na zaliczenie z zajęć składa się: - test - obecność na wykładzie i ćwiczeniach - aktywność podczas zajęć - praca przedstawiona na ćwiczeniach
----------------	---

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

- 1/ Bezpieczeństwo surowcowe
- 2/ Znaczenie surowców, a energetyka światowa
- 3/ Bezpieczeństwo surowców z punktu widzenia eksportera i importera. Stopień uzależnienia UE i USA od importu surowców
- 4/ Zasoby własne. Czy słuszne są czarne prognozy odnośnie przyszłości?
- 5/ Bezpieczeństwo surowcowe, a polityka klimatyczna UE

Wykaz literatury podstawowej:

Podstawowe:

Surowce energetyczne i energia. Materiały XXXI konferencji z cyklu Zagadnienie surowców energetycznych i energii w gospodarce krajowej, Kraków 2017.

Bałamut A., *Polityka bezpieczeństwa energetycznego Polski w latach 2000–2015*, Kraków 2017.

Janusz P., Szczerbowski R., Zaleski P., *Istotne aspekty bezpieczeństwa energetycznego Polski*, Warszawa 2017

Bezpieczeństwo energetyczne: koncepcje, wyzwania, interesy, red. J. Gryz, A. Podraza, M. Ruszel, Warszawa 2018.

T. Młynarski, *Bezpieczeństwo energetyczne i ochrona klimatu w drugiej dekadzie XXI wieku. Energia – środowisko-klimat*, Kraków 2017.

Soroka, *Bezpieczeństwo energetyczne. Między teorią i praktyką*, Warszawa 2015.

Wykaz literatury uzupełniającej:

Bezpieczeństwo Wybrane zagadnienia, ed. A. Wiącek, M. Ruszel, J. Stec-Rusiecka, Rzeszów 2022

Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa: uwarunkowania, procesy, skutki, red. A. Jackiewicz, A. Trzaskowska-Dmoch, Warszawa 2017.

Bezpieczeństwo ekonomiczne w perspektywie politologicznej: wybrane problemy, red. K. M. Księżopolski, K. Pronińska, Warszawa 2012.

Bezpieczeństwo energetyczne. Gospodarka. Społeczeństwo – wybrane zagadnienia, red. M. Ilnicki, Z. Nowakowski, Warszawa 2016.

Bezpieczeństwo energetyczne Rynki surowców i energii – teraźniejszość i przyszłość, t. 1, red. P. Kwiatkiewicz, Poznań 2014, t. 1 i t. 2.

Bezpieczeństwo energetyczne wyzwaniem współczesnego świata – problemy i dylematy, red. Z. Lach, Warszawa 2015

Bezpieczeństwo energetyczne wyzwaniem XXI wieku, pod. red. Z. Lacha, Warszawa 2013

Bezpieczeństwo energetyczne. Rynki surowców i energii. Energetyka w czasach politycznej niestabilności, red. P. Kwiatkiewicz, R. Szczerbowski, Poznań 2015

Energetyka – szanse wyzwania i zagrożenia, Logistyka – ekonomia – prawo – polityka – bezpieczeństwo – obronność – technika, red. B. Ćwik i in., Poznań 2016

Europa środkowa i Wschodnia wobec wybranych problemów bezpieczeństwa energetycznego, red. Ł. Wojcieszak, Poznań 2018

Europejski wymiar bezpieczeństwa energetycznego a ochrona środowiska, red. Kwiatkiewicz, R. Szczerbowski, Poznań 2014

Golarz M., *Bezpieczeństwo energetyczne Polski na przykładzie zaopatrzenia w gaz ziemny, ropę naftową i energię elektryczną*, „Bezpieczeństwo: Teoria i Praktyka” 2016, nr 1.

Jamrozik, A., Sieradzka, M., Skrzypczyk, D., *Stan wykorzystania i pozyskiwania paliw kopalnych w Polsce i na świecie*. W: P. Kwiatkiewicz (red.), *Bezpieczeństwo energetyczne. Rynki surowców i energii – teraźniejszość i przyszłość t. 2*, Poznań 2014.

Kaczmarek, *Bezpieczeństwo energetyczne Unii Europejskiej*, Warszawa 2010

Mazurek, *Brudny terroryzm. Zagrożenia terrorystyczne w energetyce jądrowej*, Kraków 2017

Mazurek, J. Popławska, *Oblicza bezpieczeństwa. Miejsce energetyki nuklearnej w bezpieczeństwie energetycznym krajów Unii Europejskiej*, Kraków 2015

Między ewolucją a rewolucją – w poszukiwaniu strategii energetycznej, J. Maj i in., Poznań 2015, t. 1, 2.

Młynarski, *Bezpieczeństwo energetyczne w pierwszej dekadzie XXI w.. Mozaika interesów i geostrategii*, Kraków 2011

Młynarski, *Energetyka jądrowa wobec globalnych wyzwań bezpieczeństwa energetycznego i reżimu nieprolifracji w erze zmian klimatu*, Kraków 2016

Młynarski, *Francja w procesie uwspólnotowienia bezpieczeństwa energetycznego i polityki klimatycznej Unii Europejskiej*, Kraków 2013

Pronińska M., *Bezpieczeństwo energetyczne w stosunkach UE-Rosja. Geopolityka i ekonomia surowców energetycznych*, Warszawa 2012

Skarżyński, *Terminale LNG w polityce energetycznej państw nadbałtyckich Unii Europejskiej*, Poznań 2018

Sowiński, J., *Model typu „end-use” prognozy zapotrzebowania na energię pierwotną i finalną w warunkach ryzyka*. „Rynek Energii” 2014, nr 3.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne:

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do testu	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne:

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	30
	Przygotowanie do testu	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4